

ՕՐԱԳԻՐ

10 ՓՐԵ.

10 ՓՐԵ.

ՔԱՂԱՔԱՎԱՆՍ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐ ԱՌԵՒՏՐԵՍԱՆՍ

Ե. ՏԱՐԻ 1290 ՇԷՎՂԱԼ 1

ՈՒՐԱԹ 9 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1873

Ն. Տ. ՆՈՅԵՄԲԵՐ 21 ԹԻԻ

1087

ԱԶԳԱՅԻՆ

Հրաժարեալ Գաղ. Ժողովոյն հրաժարականը՝ Պետական հրամանաւ իբր ընդունուած նկատուելով (զի Պատրիարքարան եկած հրամանագրոյն մէջ Գաղ. Ժողովոյն միայն հրաժարած ըլլալը յիշուցած է. իսկ ընդունուած ըլլալը յիշուած չէ բացորոշ և սակայն «պիր մէծիտի ճիւղմանի հիշելիքին թէ չի ընդունուած» կըսէ ու կանցնի), յառաջիկայ ուրբաթ օր ընդհ. Ժողով պիտի գումարուի ՚ի Ղալաթիա, ուր նախ Գաղ. Ժողովոյ մը կազմութիւնը կամ ընտրութիւնը պիտի ըլլայ և յետոյ Տեղապահի ընտրութիւնը պիտի կատարուի յառաջ Ժողովով:

Հիմայ խորհրդան Սրբազան ալ ևս Կ. Պօլսոյ Պատրիարք չէ, զի հրաժարականն ընդունուած է Օգոստ. կայսեր կողմէն:

Կը մնայ Գաղ. Ժողովը:

Այս Ժողովը կրնայ վերահաստատուիլ, կրնայ նաև լուծեալ համարուիլ. սակայն խոհեմութիւնը ինչ որ կը պահանջէ՝ այն պէտք է ընէ ընդհ. Ժողովը, եթէ ազգին խաղաղութիւնը կուզէ կը փափաքի, ինչպէս գիտենք ու կը հաւատանք թէ այս է իւր կամքըն ու փափաքը:

Գաղ. Ժողովը իր պաշտօնին մէջ վերահաստատել անխոհեմութիւն է, զի ինքն իր մէջ տկարացած ըլլալով հրաժարելոց տուած հրաժարականը չընդունուելով ետ դարձնելը՝ ապագային նկատմամբ խոհեմ վարմունք մը չը համարուիր:

Այսու հանդերձ մեծ և խիստ մեծ անխոհեմութիւն է վարուիլ այնպէս որ ասկէ վերջը վաճառական և ազատ մարդիկ ուխտեն Գաղ. Ժողովոյ պաշտօն չառնել վրանին: Բաց ըսենք, եթէ ընդհ. Ժողովը մեծ իմաստութեամբ և քաղաքավարութեամբ չը վարուի այս պարագային մէջ՝ անկարելի պիտի ըլլաիրեն գտնել այլ ևս Գարակէօզեանի, Մանիկեանի, Հալաճեանի և այլ սոցա

նման անկախ մարդիկ որք Գաղ. Ժողովականութեան պաշտօն ընդունին:

Ասոնք իրենց հանրաժանութ պատուաւորութեամբը խարդախ կոչուեցան խորհրդանէն: Իսկ եթէ ընդհ. Ժողովը իւր լուծեմամբ պսակէ խորհրդանի այդ խարդախ կոչումը՝ ո՞վ պիտի ըլլայ այսուհետև այն պատուաւոր մարդը՝ որ գայ ու ազգին ձրիապէս ծառայելէն վերջը պսակուի նաև այնպիսի խայտառակ անուններով:

Ահա այս անել վիճակին մէջ բերաւ ձգեց խորհրդան Սրբազան ազգային անձնուէր պաշտօնավարութեան փափուկ դործը, որմէ ազատուելու ճարը ընդհ. Ժողովոյ իմաստուն ընթացքէն կախումն ունի:

Ընդհ. Ժողովոյ մէջ կարծիքները կրնան տարբեր ըլլալ, զանազան կուսակցութիւններ կրնան ըլլալ, բայց պարտաւոր խորհրդան առջև՝ ամեն կարծիք և ամեն կուսակցութիւն կը լռեն:

Ուրեմն ինչ ընելու է, կամ ինչ պիտի ընէ ընդհ. Ժողովը. — իւր պարտքն է պարտաւոր անբռնաբարելիութեան միահամուռ պաշտպան կանգնիլ, առանց ասոր չէ կարելի ոչ մարդկութիւն, ոչ Ժողովականութիւն և ոչ երեսփոխանութիւն: Ատոր ալ մինակ միջոցն է՝ փննիլ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրը խնդրոց կարգն անցնելու պայմանաւ՝ անմիջապէս ընդունել Գաղ. Ժողովէն հրաժարող անդամոց հրաժարականը և անդերին ուրիշներ ընտրել իբրև շարունակութիւն արդէն ընտրեալ Գաղ. Ժողովոյն՝ մինչ ՚ի մայիս պաշտօն վարելու արտօնութեամբ, զի Մեծ. Գարակէօզեան եղբարք հրաժարական արւած չեն Գաղ. Ժողովականութենէ:

Մասիսի երեկուան անամօթ հրատարակութեան պատասխանը վաղը:

Մեզ տրուած տեղեկութիւն մը հետեւեալ դէպքը կը պատմէ:

Իւսկիւտար «Ելամարզ» նիզամ-խաչիկ ըսուած փողոցը հրեայ հասարակութեան մէկ քանի երեւելիները հայու տուն մը կը վարձեն դպրոց ընելու պայմանաւ, Տաղ-Համամը ըսուած թաղը Հրէից ունեցած մէկ դպրոցը նեղ դալուն պատճառաւ: Դպրոցը բացուելուն վրայ շատ չանցած՝ նոյն փողոցի բնակիչները ո՞րքո՞ւն ինչ պատճառաւ տըրտունի բռնաւոր յիշեալ հաստատութեանը դէմ, դպրոցն այդ փողոցէն վերցնել կը պահանջեն: Անցեալները յիշեալ թաղին առժամանակեայ թաղ. խորհրդոյ անդամ գտնուող անձի մը տղան ձիով նոյն փողոցէն անցած ատենը, դրանցիք վրան թափելով կ'ստիպեն որ հօրը քով միջնորդել հաճի այդ դպրոցը այդ փողոցէն վերցնել տալու համար, որն որ իրենց այս կամքը կատարելով զիրենք գոհացնելու խօսք կուտայ: Վերոյիշեալ թաղական խորհրդականը կ'երևի թէ իւր տղուն խօսքը կ'ոտրել չ'ուզելով ազդարարութիւն կ'ընէ Հրէից որ դպրոցն ուրիշ տեղ մը փոխադրեն. Հրեայք ալ երկու ազգաց մէջ անհաճոյ վէճ մը ծագելուն առաջ քննադատու համար, սոյն ազդարարութեան վրայ, ուղղակի թաշճը պաշք Առաքել Եփէնտին կը դիմեն և գործը իրեն պատմելով կ'աղաչեն որ յիշեալ թաղ. խորհրդականին հետ տեսնուելով համոզէ զինքը ետ կենալ իւր այդ պահանջումէն, իրաւացի և օրինաւոր պահանջում մ'ըլլալէ հետեւ գտնել ինչ իրեն յայտնելով: Առաքել Եփէնտի ալ յիշեալ թաղ. խորհրդականը տեսնելով կը համոզէ որ ետ կենայ իւր այդ պահանջումէն սակայն չը յաջողիր խորհրդականը պնդելով թէ անպատճառ դոցեւ և ուրիշ տեղ մը փոխադրելու են այդ դպրոցը:

Իրաւախոհութիւն անկարելի ըլլալով՝ թաղ. խորհրդոյը բողոք կը բռնայ տեղական իշխանութեան, և երկու կողմը մէկանց թօսուն բաշայի կը ներկայանան:

Թօսուն բաշա տանտէրն և վարձող-

ները բաղմամբ ունենալու անհրաժեշտ է հարցաքննելու վրայ երբ կ'իմանայ թէ յիշեալ տունը երկու կողման կանխաւ գիտութեամբ գործող ըլլալու պայմանաւ վարձուեր և քօնթրամիտ ալ եղեր է, անիրաւ կը վճռէ բողոքարկունները, յայտնելով թէ կայսեր պալատին մօտն ալ եթէ գործող մը բացուի՝ ոչ ոք իրաւունք ունի բան մ'ըսելու:

Եթէ ստոյգ է մեզ պատմուած այս դէպքին գլխաւոր պարագայները, զարմանալի է արդարեւ թէ ի՞նչ բան պատճառ տուած է արդեօք այդպիսի քմահաճ պահանջման մը պաշտօնագէտ չառագով և պաշտպան կանգնելու:

... Խմբագիր

Ընկերութեանս բաժանորդաց ամսական տրոց դիւրութեան համար այս անգամ Հիմ. Տնօրէն ժողովը որոշեց օրական քառասունական փոյ. հաւաքել հաւաքչներու ձեռամբ, վասն որոյ կը խնդրուի Մեծ. Ընկերներէն որ Ընկերութեանս հաւաքիչը ներկայացած ատեն բարեհաճին ժողովոյս որոշումն յարգել ի յառաջդիմութիւն ընկերութեանս:

Ի Դիմաց Խնայ. Ընկ.
Քէպապճի խան Հիմնագիր Տ. Ժողովոյ
միջին յարկ Ատենագիր
Թիւ 2 Տ. Ի-Լի-ճէան
6 Նոյմ. 1373

... Խմբագիր Տէր

Քիւնոյ գաւառի խումբս գիւղի ժողովրդոց միաբանութեամբ ունեցած ազգասիրութիւնն զովեւորտի արժանի մէկ օրինակը տեսնելովս, պարտաւորեցայ Ձեր մեծապատուութեան հաղորդել, որուն վստահ եմ անշուշտ Ձեր պատուական թերթին մէջ անկիւն մը շնորհակալութեամբ ի փառս և ի պատիւ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ:

Այս երկու հարկերի չափ տունէ բաղկացեալ խումբս գիւղացիք, թէև գործունէ աղքատ, (որ մինչև անգամ վարժապետ մ'ալ չունին), թէև Եկեղեցիներն աղքատ, (որ գրեթէ երբեք կարգ կանոն չկայ իւր մէջ), թէև իրենք աղքատ, (որ գիւղացւոց ամբողջ արք և տղայք պանդուխտ են), բայց իրենց Եկեղեցասիրութեան և Ազգասիրութեան հարուստ սրտերովն մեծ մեծ գործերու ձեռք զարնելով, կատարեալագործելու կը փափաքին Ազգիս աղքատախնամ Տնարց վստահելով, ինչպէս որ 14847 շրջ ծախքը ընելով, (որ կարծեմ ամբողջ գիւղը չունի սոյն արժէքը) իրենց աղքատիկ ընկերներին համար սպասներ շինեցին, ըբ են, չորս վարադոյր, երեք խորանի ծածկոց, տասնևերկու շապիկ մէկ բորուրար և մէկ ուրար և այլն, որոնց

ամենն ալ յիրաւի կը փափաքի մօրդ տեսնալու. և այս ծախքին փոխարէն ալ ամբողջ պանդուխտ եղբայրներն ալ մասնակից ընդունելով 14758 շրջ ժողված են այսօր, նաև ցուցակ մ'ալ պատրաստած են ոսկեզօծ գրերով ամեն մէկուն տուած ստակը անունովն գրուած, ասոնց ամէնը պատրաստած, քիչ օրէն պիտի խրկեն, ու վերջը 150 ոսկիի չափ գրամագլուխի գումար մը պիտի ժողվեն: Թէ իրենցմէ և թէ ուրիշ ազգասէր անձերէ, և սոյն դրամագլխոյն տարիէ տարի բերած շահովը, գիւղացի խեղճ և թշուառ տղայոց վարժապետ մը պիտի կարգադրեն:

Ուրեմն եթէ կայ ազգիս մէջ այս շինուած սպասները տեսնալու, և կամ այսպիսի նախանձելի ձեռնարկութեան մը օգնութեան հասնելով, տրոց ոսկեզօծ ցուցակին մէջ իւր անունն ալ գրուելու փափաքող անձ մը, կրնայ Միջազգիւ Քիւնոյի այլազնեւորուն սրճարանը երթալով խահվէճիին իմացնել իւր միտքը, և կամ իւր տուրքը խրկել անունն ալ իմացնելով, ասոնցմէ ի դատ մեծ պարտք մը կը սեպեմք Ազգիս խնամակալ հոգևոր Հարց որ այսպիսի Եկեղեցասէր խեղճ գիւղացւոց Եկեղեցիներուն և ժողովուրդներուն վրայ իւր խնամքը կատարեալագործե:

Մնամ փափաքող և այլ պանդխտաց սոյնպիսի ձեռնարկութեան, 1873 հոկտեմ. 26 Մ. Յովհաննէս
Ի Միջազգիւ Քիւնոյի Թէքիրտաղցի

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԳԱՂՂԻԱ

Բարիք 19 Նոյեմ.

Մաք-Մահօն մարաշխաթին պատգամագիրը, որն որ առանց պայմանի իւր իշխանութեան տեղութիւնը 7 տարի երկարել կը պահանջէր, ամեն տեղ ազգու տպաւորութիւն մը յառաջ բերաւ: Անհամբեր գիշերուան նիստին ելիցք կ'սպասեն:

Բարիք 20 Նոյմ.

Խորհրդարանը 88 ի դէմ 499 քուէով մերժեց Պ. Թիւրքէի առաջարկութիւնը, որն որ ժողովրդային ընդհանուր քուէարկութեան դիմել կը խնդրէր: Շատեր ետ կեցան քուէարկութեան մասնակցելէ:

Մաք-Մահօն մարաշխաթին իշխանութեան 7 տարի տեղութեամբ երկարելու մասին Պ. Տըբէյի ըրած առաջարկութիւնը 317 ի դէմ 383 քուէով ընդունուեցաւ:

ԱՆՍՏՐԻԱ—ՀՈՒՆԴԱՐԻԱ

Վիէննա 18 Նոյեմ.

Խորհրդարանին մէջ գանձուց պաշտօնեայն յորդոր կարգաց որ երկրին գրամական կացութեան բարելոմանը

աշխատին միշտ: Պաշտօնէին ատենախօսութիւնը ծախահարութեամբ ընդունուեցաւ: Իրաց արդի վիճակը շատ գոհացուցիչ կը գտնեն:

Բէշթա 18 Նոյմ.

Պաշտօնէի փոփոխութեան խօսք մը կայ:

ԱՆԳՂԻԱ

Լոնտրա 18 Նոյեմ.

Ատենի խնդրոյն տրուած լուծմանը վրայօք ընդհանուր գոհունակութիւն մը կայ:

Լոնտրա 19 Նոյմ.

Այսօրուան թայմը լրագիրը, Գուպայի կղզւոյն Մանթանծա Սանթիակօ և Հալանա նաւահանգիստ քաղաքաց' Ամերիկացւոց կողմանէ գրաւուած ըլլալուն նպատակաւ յօդուած մը կը հրատարակէ, և եթէ փոխարինութիւն մը չը տրուի՝ կղզւոյն մէջ հանրապետական անկախութիւն հրատարակուիլը կը պաշտպանէ:

ԻՏԱԼԻԱ

Հռովմ 18 Նոյեմբեր

Բէրուճիայի Եպիսկոպոսին համար կըսուի թէ Պիոս Թ. ի մահուանէն յետոյ, սա իրեն յաջորդ պիտի ընտրուի: Երեսփոխանաց մեծ մասը դեռ բացակայ կը գտնուին Հռովմէն, հետևաբար Խորհրդարանն ալ թերի լինելով նիստ եղած չունի:

ՄԻԱՅԵԱԼ—ՆԱՀԱՆԳԻ

Նիւ-Եօք 17 Նոյեմ.

Երեսփոխանաց ժողովը Գուպայի սպանութեանց խնդիրը ձեռք պիտի առնէ: Երկրին մէջ Սպանիոյ դէմ ընդհանուր սրտմտութիւն մը կայ. հաստատակաց կարծիքը պատերազմ կուզէ: Կը կարծուի թէ Անգլիա մեր կառավարութեան կողմը պիտի բռնէ:

ՆԵՐՔԻՆ

Պաշտօնական ակումբներուն մէջ կը խօսուի թէ Բէրթէվ բաշա Երուսաղէմի կառավարիչ պիտի անուանի փոխանակ Գեամիլ բաշայի, որոյ մօտ օրէն հրաժարուելիքը ծանուցեր էինք անցեալ աւուր թերթերնուս մէջ:

— Կ. Պոլիս գալու վրայ եղած ատեն, ինչպէս ծանուցինք, Սև ծովու մէջ փոթորիկ բռնուելով ալեկոծութեան հանդիպող ֆրիման անուն ցորենաբարձ անգղիացի շոգենաւուն նաւապետը մեռեր է, ազատարար նաւերուն մէկուն մէջ, ուր եղբրապահները փոխադրած էին նաւաբեկութեան միջոցին:

— Բ. Դրան գիւններն և այլ պաշտօնարանները այսօրու ընէ մինչև երկուշաբթի օր Պայրամին տօնին առթիւ գոց պիտի մնան :

— Երեքշաբթի երեկոյին իզմիտէն եկող Ազիզիէի շոգենաւը Հարէմ իսկէլէսիի առաջը խրելով, նոյն ընկերութեան Հայտարար բաշա բանող թիւ 4 շոգենաւը իւր ճամբորդները հանելէն յետոյ կուգայ խրած շոգենաւը կ'ազատէ :

— Տավուտ Բաշայի վախճանմանը վրայ Բարիդի Ոսմանեան և Ռուսական զեապաններն տեղական իշխանութեանց ձեռօք, կնքել տուեր են վախճանելոյն Գաղղիոյ և իտալիոյ մէջ ունեցած գոյքերն և ստացուածքները : Տավուտ բաշայի խել մը կարծեցեալ ժառանգորդներ ճանաչուի ելեր են Գաղղիա երթալու :

— Պրուսայի կուսակալութեան մէջ ցորենի հունձքը աւրուելով, ցորենին գրելը (քիլէն) 42 զըշի ելեր է :

Մուստանայի և Պրուսայի մէջ եղած ճանքուն շինութիւնը լմնցած ըլլալով, մօտ օրէն երկաթուղոյ գիծերը զետեղել պիտի սկսին :

— Բուսնուքէն և վարնալէն հասած վերջին լուրերը կը ծանուցանեն թէ այս օրերս առատ ձիւն եկեր է այն կողմերը, և թէ սաստիկ ցուրտ ընել սկսեր է :

— Բէժիի գլխավորները անցեալ օր Բէնտիքի մէջ, որն որ այժմ հսկողութեան շրջանակին մէջ առնուած է, 140 օխայ մաքսէ փախուցած ծխախոտ բռնելով, ըստ օրինաց, մաքսանոցէ, ծխախոտն ամբողջ գրաւուելէն զատ, ծխախոտին արժէքին հաւասար գումար մ'ալ, այսինքն 8400 զըշ տուածք մը տալու գատապարտուեր է :

— Տէյրիմէն-Տէրէ տաճկի մը տուն անցեալ շաբթուները գիշեր մը դողմանելով, ձեռքերնին ինկածը յափըշ տակելէն յետոյ հոն գտնուած բամպակի մէկ քանի հակերը բռնկցնելով կը մեկնին :

Հակերուն քովը դժբաղդաբար երկու տակառ վառօղ պահուած ըլլալով, կրակը տակառներուն կը հաղորդուի, և վառօղը պայթելով տանտէրը, իւր կինը, երեք տղայքը և մէկ սպասաւորնին, որոց ամենքն ալ պառկել կը ննջին, տանը բեկորներուն հետ օդը բարձրանալէն յետոյ, աւերակացը ներքև կը թաղուին :

— Անցեալ կիրակի երեկոյեան մօտ Զմիւռնիոյ մէջ երկու անգամ թեթև երկրաշարժ պատահեր է :

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ՊԱԶԷՆ ՄԱՐԱԶԱԽՏԻՆ
ԴԱՏԱՍՏԱՆԸ
Պազէն Մարաշախտին դատաստանը,

որ իրաւամբ բոլոր աշխարհի ուշադրութիւնը գրաւած է, և որ Գաղղիոյ վերջին անակնուկի աղէտից մէկ գլխաւոր գաղտնիքը ՚ի տես աշխարհի երեւան հանելու պիտի ծառայէ, ինչպէս որ ամեն ազգաց լրագիրք, նոյնպէս մեր ազգային թերթերէն շատն ալ, Հայերէն և Տաճկերէն լեզուալ յիշեալ դատին համառօտ քաղաածքը, մէկմէկէ միւրը ինչ տարբեր կերպով, հըրատարակելու ձեռնարկած են :

Սակայն այդ համառօտեալ հրատարակութիւններն այդ նշանաւոր դատին ամեն մէկ մանրամասն պարագաներն ալ չը կարենալով միանգամայն ներկայացնել, այս անգամ յիշեալ դատաստանին սղադրութեամբ եղած բուն ատենագրութենէն, որոյ Գաղղիերէնը ըլլի- ի-ն-ի-լ-է-լ-է-լ հանդիսին խմբագրին հրատարակութեամբը տետրառ տետր ՚ի լոյս ընծայուիլ սկսած է, մաքուր հայերէն լեզուի թարգմանուելով, յառաջիկայ շաբաթ օրու ընէ տետր առ տետր հրատարակուիլ պիտի սկսի, իւրաքանչիւր տետրակը 16 երեսէ բաղկացեալ, ութածալ դիւրբով, և այս առաջին տետրակը Պազէն Մարաշախտին կենդանագիր պատկերն և պատերազմական առաջին ատենի դատաստանական սրահին ուրուագիծ պատկերը պիտի պարունակէ միանգամայն, և ինչպէս որ գաղղիերէն տետրերը պատկերազարդ հրատարակել խոստացուած են, նոյնպէս նաև ատոր թարգմանութիւնն եղած այս հայերէն տետրակներն ալ ճիշդ գաղղիերէնին պատկերներովը պիտի հրատարակուին :

Պազէն Մարաշախտի դատաստանին սոյն հայերէն տալադրութիւնը, առ այժմ շաբաթը 1 տետրակ, իսկ Գեկտեմբեր ամսէն սկսեալ շաբաթը 2 տետրակ պիտի հրատարակուի :

Սոյն տետրակը կը գտնուի Մահմուտ բաշայի գլուխը Թօհաֆճի ճանիկ աղայի խանութը, Կամուրջի գլխու պարագան, բոլոր գրավաճառաց և բոլոր լրագրավաճառաց քով :

Իւրաքանչիւր տետրակի գինն է 1 Ղշ :

ԴՐԱՄԱԿԱՆ			
ԸՆԹԱՑԻ ԱՐԺԻԹՂԹՈՑ			
Ղալաթի 8 նոյեմ.			
Ընդհ. Պարտ. Արժ. բաց	52	27	
դոց	53	3	
բարձր գին	53	6	
ցած	52	25	
Բուսնու Արժ.	Ֆր.	126	3/4
նոր		72	
Փոխառ.	69ի	288	
	65ի	343	

63	337
Սօսիէթէ Ժէնէրալ Լ. Ս.	8 19
Գրէտի Օսթ-Թիւրք	3 20
Գանձատուն 1872ի	81 —
Սօսիէթէ Օթօման	4 25
Պանք տը Գօնսթ.	5 16
Գրէտի Ժէնէրալ Լ. Օ.	10 33
Թրամիլէյ	11 —
Բըբօր	7 բարա
Դրամագեղլ	17 0/0
Փոխնկգր. իլ ռնտ եռմն	110 5/8
Բարիզ	23 5

ԸՆԹԱՑԻ ԴՐԱՄՈՑ	
Օսմ. ոսկի 100 զըշ. ի հաշուով	
զըշ. Փր.	
Անգլ. ոսկի	111
Դաղղ.	87 20
Բօլ	89 10
Գարպօն արծաթ	17 —
Թղթադրամ	14 28
Գրամից	51 30
Ճերմակ մէճիտ արք.	102
Հինգնոց	104 20
Մեթալիք	105 —
Պղինձ	120 10

Բարիզ 19 նոյեմ.	
Դաղղ. Արժ. 3 0/0	57 6 2
Իտալ.	5 0/0 91 17
Օսմ.	47
Փխառ.	—
Փոխ. 1869ի	287 50

Վիէննա 18 նոյեմ.	
Բուսնու Արժ. հին	55 40
նոր	31 50
Գրէտի Օսթրո-Թիւրք	30 7 5
Օսթրո-Օթման Պանք	60
Աճիօ	108 50
Փոխնկգր. իլ ռնտ եռմն	113 15

Լոնտրա 19 նոյեմ.	
Անգլ. Արժ.	92 1/8
Օսմ. բաց	46 1/8
դոց	45 7/8
Փոխ. 1869ի	55 7/8
1871ի	61 1/2
Պանք Օթման	13 3/4

Հ Ա Յ Ե Լ Ի	
Վ Ա Ր Ո Ւ Ց	
Ե Ի	
ՅԱՌԱՋԻԿՈՒԹԵԱՆ	
Դրբոյկն ամբողջ 46 շաբաթականի վերածեալէ և կըծախուի 50 փարայ ամեն գրավաճառաց քով :	
Այս Հայերէն կարճէ որ վարժարանաց մէջ ընդունուի ՚ի դիւրութիւն տըղայոց օրագրութեանը :	

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԱՐԺԵԹՂՈՑ

Ի Կ. Պօլիս Պահանջ—Գալիս
Մեծ Մաքսատան դէմը թիւ—13
—0—
Մեծ Շահ 600,000 Ֆրանք

Մերձակայ Լատինական դեկտմբեր
1ին քաջութիւք Բումբէլի Երկաթուղեաց
Արժէթղթոց վիճակահանութեան Բաղ-
դատումները Բրոյէ կը ծախուին մեր
Դրամատունը շահաւոր պայմանօք :

Վերոյիշեալ Բաղդատումներէն կը
գտնուին նաեւ Գատը-Բէօյի նաւամա-
տոյցի շիտակ ճանքան Երաւագառ Մը-
կըրտիչ աղային խտնութիւն :

Թէ թուրքիոյ և թէ օտար տէրու-
թեանց ամեն տեսակ Արժէթղթոց փո-
խանակութիւնը կ'ըլլան մեր Դրամատան
մէջ , նոյնպէս նաեւ անոնց կտրոնները
կը զեղչուին գոհացուցիչ կերպիւ :

Սաքսօնիոյ վիճակահանութեան 85
երրորդ չըջանին համար բուն տոմսակ-
ներէն կը ծախուին մեր Դրամատան
մէջ , ոոյն տոմսակներէն նաեւ 100 Բա-
ժինէ բաղկացեալ Բաժնեթղթեր ար-
տադրած եմք , որուն բաժանորդ ԸԼ
լալ ուղղով մէկ Օսմ. լիբա միայն վը-
ճարելով կրնայ շարունակ կից

ըլլալ հինգ անգամ քաջութիւք վիճա-
կահանութեանց մէջ մեծագումար պար-
գեններ շահող գումարներուն : Ասոնց
մերձակայ վիճակահանութիւնը տեղի
պիտի ունենայ յառաջիկայ 1873 Լա-
տինական դեկտ. 16ին :

Տէմիրգալուեան և Զօպանեան Ընկ.

ԵՐԿԱՆԵԱՆ ՄԱՂԱՉԱՍԸ

ՍՏԱՄՊՈԼ ՔԵՕՐՐԻԻ ՔԱՐՇՈՒՍԸ
ԵՆԵՒ-ՃԱՄԻ ՔԱՐՇՈՒՍՈՒ ՆՕ՞ 75

1873 Ալաֆրանկա դեկտ. 1 եանի
Բումբի նոյեմբեր 19ընտա 23 իւնիս տէ-
ֆա օլարագ Զարպիսանէի Ամիրէտէ
քուրաքը քէշիտէ օլունաճագ Բումբի
տէմիր Եօլու սէնէտաթընըն հիսսէի
իքրամիէ պիլէթլէրի պէհէրի 5 զըշ.
սաթըլըր Ստանպօլ Գէօրրիւ քարշըր
Եէնի-Ճամի գաբուսու Նօմ. 75 մաղա-
ղատա :

Զիքր օլունան հիսսէի իքրամիէ պի-
լէթլէրինտէն 50 . 100 . 500 վէ տահա
զիյատէ իստէյէն օլուր իսէ մըքտարը-
նա չէօրէ ֆիյաթճա իքրամ օլունա-
ճաղը իլան օլունուր :

Քէզալիք Սաքսօնեանըն 85 ինճի
թէրթիպաթընըն պիլէթլէրի իլէ Պուք-
ըէշ . Միլան վէ Բումբի տէմիր Եօլու
վէ սայիր Էվրօքա պիլէթլէրի բիացա
ֆիյաթը իլէ սաթըլըր վէ ճիւզի պիր
ֆէրք իլէ սաթըն ալընըր :

29 հոկտ. 1873

Օ Ր Ա Ց Ո Ց Ց

Ժ Ո Ղ Ո Վ Ր Դ Ա Կ Ա Ն

1 8 7 4

Գ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

Ժողովրդական օրացոյցը օրացոյցի
վերաբերեալ ամեն տեսակ գիտելիք
կը պարունակէ :

Ժողովրդական օրացոյցը կը ծախուի
գին 100 փարա : Կեդրոնատեղի անոր
Ֆրէնկեան Դրամատոն Ուղու Չարչի :

Ա.ԶԴ

Ազգային Հիւանդանոցի մօմարանէն
Երաժ թէ հասարակ և թէ հարսանեաց
և ըն հանգէտներու համար ծագեալարդ
փայլուն և գեղեցիկ մօմեր. կը ծախուին
Զաքմաքճըլար Եօքուշու Մեծ Նոր խան
միջնայարկ թիւ 49 Հիւանդանոցի գը-
րասենեկին մէջ , հորկ եղած առեն ա-
մեն ոք կրնայ ամեն առեն իրեն ու-
ղած ձեռքի և դիրքով մեղրամօմ գը-
նել հոն արժան գնով :

Սարգիս Մ. Հիւարլեան

ՊԱՉԷՆ ՄԱՐԱԶԱՍԻՆ

ԴԱՏԱՍՏԱՆԸ

Le Procès

Du

Maréchal Bazaine

—0—

Գ. գեղեցկագիր տետրակ , ութա-
ձալ դիրքով և պատկերազարդ :

—0—

Պաղէն Մարաշախտին դատաստա-
նը Գաղղիերէն հրատարակուի սկսած է
տետր առ տետր. որ պիտի բաղկանայ 4
տետրէ , իւրաքանչիւրը 200էն աւելի
երեսէ բաղկացեալ : Առաջին տետրակն
հասած ըլլալով մայրաքաղաք արդէն
միւսներն ալ 15 օրն անգամ մը հետ-
դէտէ պիտի հրատարակուին :

Ամբողջ գործը թանգարանի 2 գե-
ղեցիկ հատոր կը կազմէ , իւրաքանչիւ-
րը ութաձալ դիրքով և 400 երեսէ
բաղկացեալ :

Սոյն տետրակին բաժանորդագրու-
թեան գինն է 15 ֆրանք բօւթայի
ծախքը վճարուած :

Պաղէն Մարաշախտին դատաստանը
ԼԱ ՐԸՎԻԻ ԷՆՏԻԻՍԹԻԻԷԼ անուն Գա-
ղիերէն Հոնդիլին բաժանորդացը ձրի
պիտի տրուի :

Տաճկաստանի համար բաժանորդ-
ագրութեան տեղն է Հրատարակու-
թեանց Ընդհանուր գրասենեակը , Օ-
ֆիս Ժէնէրալ աք Բիւպիսիթէ , թիւ 22
Բասաժ Հաճօքուր Բերայ :

ԳՈՒՄԱՆՏԱՐԻԱ

Կիպրոսի այս տղնիւ և սննդարար
գինին որ մարմին ու արիւն զօրացնելու
և ստամոքսի ուժ տալու համար շատ
անգամ փորձուած և մեծ օգուտներ
տեսնուած է , 3 էն մինչև 20 տարեկան
և Անդրիանուպօլայ աղնիւ և մաքուր 2
էն մինչև 10 տարեկան գինիներ , և ու-
րիշ քանի մը տեսակ զուտ և մաքուր
գինիներ , և պատուական օղիներ են ,
որ ամեն առնող շատ գոհ պիտի ըլլայ
զմրած շիշներով կը ծախուի չափաւոր
գիներով Կ. Պօլիս Թահմիզ փողոց թիւ
9 մաղաղան : Օ. Ք. սոյն մարգարով չը
զմրուածներն երաշխաւորեալ չեն :

ՏՕՔԹՕՐ ԱՅԵՐԻ ԶԷՐԻ ԲԷՔԹՕՐԱԼԸ

Պաղէ յառաջ եկած հիւանդութեան
համար

Այս պիտանի դեղն ալ իր ամենա-
մեծ օգուտներովը շատ անուանի ըրած է
Տօքթօր Այերի անունը և այս դեղի միջո-
ցաւ է որ ինքը մարդկային ազգի մեծ ժա-
ռանգութիւն մը ընող ճաշցուած է և հա-
զարաւորներ բժշկութիւն գտած են նորա
միջոցաւ :

Հարկ չենք սեպեր երկար դովարանու-
թիւններ ընելով ընթերցողները ճանճարացը-
ներ միայն բաւական կը համարինք ըսել թէ
նորա որք աս դեղին օգուտները տեսած
են , միշտ այս դեղէն իրենց տանը մէջ կը
պահեն : Այն անձինքը որ կուզեն աւելի
տեղեկանալ , կրնան ստանալ Անգլիերէն ,
Գաղղիերէն կամ Գերմաներէն լեզուէ տեղ-
րակ մը , որուն մէջ Տօքթօր Այերի բոլոր
դեղերուն վրայօք պիտանի գիտելիքներ և
վկայութիւններ կան :

Վերոյիշեալ դեղը կը բուժէ Հարբուխ
և Հազ , Կապուտ հազ , Գուշ պողան , Շըն-
ջարդերութիւն (թըքնէֆէս) , Կոկորդի բոր-
բորումն , Կուրծքի հիւանդութիւններ ու
նաեւ վէրէմ եթէ նոր սկսած է , իսկ յա-
ռաջացած վէրէմներու ալ շատ օգուտ կընէ
չիջառութիւնը դիւրացնելով ու հազը բու-
ժելով , որով մեծ հանգստութիւն կը պատ-
ճառէ հիւանդին : Գինին ամենցած են :

Թէ վերոյիշեալ տետրակն ստանալու և
թէ դեղերու համար պէտք է դիմել :

Ս. Մ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐԱՑ

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Ի Ղալաթիա

ՄԻՆԱՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐԱՑ

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Ի Ղալաթիա

ԻԼԱՆ

Ինսանա արիզ օլան սըզը իլէթի
սօղուքտան հասըլ օլմազ իսէ տէ պու-
քէմիք իշիկտէ ֆէնուզ պիր սաքը սու-
տան իպարէթ օլուպ ֆագաթ պուլու-
պազըրը վագթը կէշմիշ վէ լայըզըլա
թէմէլ թուլմուշ վէ պազըրը էթ իլէ
քէմիք արասընտա քալըշ աղըլայ
պաշգաճա մալիւճէ օլունմաք վէ հրֆ-
սըյա Ալլահ թաալիա նուզուլ իլլէթին-
տէն վէ սէրագտան միւնաղտան արիզ
օլան եէլտէն պաշգա եալընըլ սօղուդ-
տան հասըլ օլան տօգուլ օն սէնէլիք
տախի օլտատա երնէ չարէսի պուլուն-
մաք վէ Եօքսիւրիկէ վէ կէօքիւս թը-
քանըկընա պէլ կէվէկիլի վէ մագաթ-
թա բէյտահ օլան սըզըլը մայասըլա
մալիւճէ վէրմէք իւզրէ սաթըլըքտա
քէսրի մէշուր Ուստա Սիմօն պուլու-
նուր Մահմուտ-Փաշա Ճամիլինին ալ-
լուսունտա օրթատաքի դահվէտէ իք-
թիզա էտէնէրին գահվէի մէզըլուրա
կէլմէլէրի վէ իճապընա կէօրէ թարիֆ
վէ էտլիէսիի պագմագ իլուն պուն-
տան ագաէմ իլան էթմիշ իսէ տէ մէզ-
քիւր իլլէթլէրին իլավէսի իշիկն պու-
քէրրէ երնէ իլան իտէր :

Վէ սըզը իլլէթի 24 սաաթտա տը-
շարը չըգարըրըմ վէ գաաքը իլլէթին
իճրասընտա պուլունուրըլ :

Գառնընտա պասուր օլան պիլ սան-
ճը վէրէր իսէ օնունտա իճրասընտա
պուլունուրըլ :

Տէր ԵՒ ՊԱՍԱՍԻՆԱՏՈՒ

ՕԳՍԷՆ ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ

ՏՊԱՐԱՆԻ Օ. ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ

ԵՌԻՍՏԻՆԱՆ ԽԱՆ

ՎԵՐԻ ՅԱՐԿ ԹԻԻ 7